

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Sylvy Šiškeové a soudce Ondřeje Mráky v právní věci žalobkyně: **P. T. T.**, zastoupené advokátem Mgr. Markem Sedlákem, Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 4. 2021, čj. MV-29752-21/SO-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2021, čj. 18 A 43/2021 - 49,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ministerstvo vnitra zamítlo žádost žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a dále ve spojení s § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Žalobkyně byla totiž pravomocně odsouzena k podmíněnému trestu odnětí svobody za spáchání zvlášť závažného zločinu loupeže podle § 173 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Není přitom v zájmu České republiky, aby na jejím území pobývali cizinci, kteří nerespektují právní řád a lidská práva a svobody druhých.

[2] V nyní posuzované věci žalovaná rozhodovala o odvolání žalobkyně znovu poté, co NSS rozsudkem ze dne 5. 2. 2021, čj. 5 Azs 203/2020 - 36, zrušil předchozí rozsudek městského soudu i první rozhodnutí žalované. NSS v rozsudku 5 Azs 203/2020 - 36 zdůraznil, že narušení veřejného pořádku spácháním trestného činu ne vždy převáží nad individuálním zájmem cizince na soukromý a rodinný život a zavázal žalovanou

důkladně posoudit všechny relevantní skutečnosti jak na straně porušení veřejného zájmu, tak na straně zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně. Žalovaná i tentokrát odvolání zamítla.

[3] Žalobkyně neuspěla ani u městského soudu, který její žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[4] Podle žalobkyně (stěžovatelky) jsou správní orgány povinny z moci úřední dokazováním ověřit, zda k zásahu (na který dotčená osoba upozornila) může dojít a pokud ano, zda je tento zásah nezbytný. Stěžovatelka uvedla konkrétní rodinné příslušníky, se kterými sdílí domácnost v ČR a má k nim vytvořeny úzké citové vazby. Žalované se tak logicky jako důkaz nabízel výslech těchto osob, aniž jeho provedení musela navrhnout stěžovatelka. V řízení před správním orgánem prvního stupně stěžovatelka důkazy nenavrhovala, neboť popíral povinnost zabývat se dopadem rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Žalovaná měla stěžovatelku vyzvat, aby se vyjádřila k podkladům rozhodnutí a ke konkrétním důkazním návrhům ohledně možných dopadů do soukromého a rodinného života. Městský soud nezohlednil, že k uplatnění nových tvrzení a důkazů v odvolacím řízení stěžovatelce bránila koncentrace řízení. Žalovaná tedy správně měla rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušit a vrátit věc k novému projednání a rozhodnutí.

[5] Zásah do soukromého a rodinného života stěžovatelky není nezbytný z důvodu ochrany veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti do budoucna. Článek 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod směřuje k ochraně zájmu společnosti do budoucna. Jeho účelem není další postih za spáchání protiprávního jednání, pokud není hrozba dalšího takového jednání v budoucnu dostatečně podložena. Závěr žalované o riziku opakování trestné činnosti je pouze hypotetický. Podle žalované i městského soudu se jednalo o jednorázové excesivní vybočení z jinak řádného života. Městský soud se s otázkou nezbytnosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky nevypořádal dostatečně a přezkoumatelně. Dcery stěžovatelky jsou její jediné děti, obě žijí v ČR a stěžovatelka je s nimi v úzkém kontaktu. Stěžovatelka je vyššího středního věku a pravděpodobně jiný rodinný život kromě svých dcer a vnoučat mít nebude. Ve Vietnamu nemá žádné příbuzné ani možnost vést rodinný život, který by jí nahradil soužití s dcerami a vnoučaty v ČR.

[6] Stěžovatelka dále namítá, že v žalobě označila své dcery a vnoučata jako osoby zúčastněné na řízení, ale z rozsudku není zřejmé, že by se soud s touto skutečností procesně vypořádal. Stěžovatelka také navrhla, aby NSS přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[7] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na své rozhodnutí a na rozsudek městského soudu. Uvedla, že stěžovatelka vyjadřuje pouze nesouhlas se závěry žalované, ale neposkytuje bližší odůvodnění ani podklady na podporu svých tvrzení.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] V rozsudku 5 Azs 203/2020 - 36 NSS závázal žalovanou, aby kromě spáchání trestného činu vzala v úvahu další okolnosti. Žalovaná tedy měla zohlednit například

pokračování

uložený trest, míru zapojení stěžovatelky do trestné činnosti, rozsah způsobené škody, četnost trestných činů, tendenci k opakování trestné činnosti či chování stěžovatelky v době po odsouzení. NSS uložil žalované zhodnotit, zda je zamítnutí stěžovatelčiny žádosti v souladu se zásadou přiměřenosti, a to zejména s ohledem na délku pobytu stěžovatelky v ČR, její věk, zdravotní stav, rodinné a ekonomické poměry, společenskou a kulturní integraci, intenzitu vazeb na zemi původu atd.

[9] V nyní posuzované kasační stížnost stěžovatelka namítá, že žalovaná neprovedla dostatečné dokazování ohledně přiměřenosti napadeného rozhodnutí, a že zásah do jejího soukromého a rodinného života není nezbytný.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Žalované i městskému soudu lze přisvědčit, že šlo o řízení zahájené na žádost stěžovatelky. Břemeno tvrzení a břemeno důkazní tedy spočívalo primárně na stěžovateli, nikoli na správním orgánu (rozsudky NSS ze dne 15. 11. 2017, čj. 8 Azs 111/2017 - 36, ze dne 7. 2. 2018, čj. 9 As 330/2016 - 192 nebo ze dne 12. 3. 2015, čj. 9 Azs 12/2015 - 38). Bylo tedy především úkolem stěžovatelky, aby správnímu orgánu sdělila veškeré skutečnosti týkající se jejího soukromého života, neboť je to právě ona, komu jsou tyto skutečnosti známy (rozsudky NSS ze dne 19. 5. 2016, čj. 5 Azs 262/2015 - 35 nebo ze dne 25. 9. 2020, čj. 4 Azs 171/2019 - 25).

[12] Námitku stěžovatelky, že městský soud nezohlednil dopady koncentrace řízení a že neměla možnost podat důkazní návrhy, považuje NSS za nedůvodnou. NSS se ztotožňuje zejména se závěrem městského soudu, že stěžovatelka nikdy neuvedla konkrétní skutečnosti, které chtěla doložit, a které by tak mohly mít vliv na rozhodnutí žalované. V případě námítky porušení § 36 odst. 3 správního řádu je pak na stěžovateli, aby popsala, co by se změnilo v případě, kdyby k takové procesní vadě nedošlo (rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2011, čj. 8 As 28/2011 - 78). Stěžovatelka mohla uplatnit tvrzení a důkazní návrhy ve vztahu ke skutečnostem, které mohly svědčit pro závěr, že zamítnutí její žádosti představuje nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života. Stěžovatelka však pouze obecně namítala, že žalovaná pochybila, pokud se sama nepokusila iniciativně zjistit skutkové okolnosti pro posouzení přiměřenosti.

[13] Z judikatury NSS plyne, co lze brát v potaz při posouzení přiměřenosti rozhodnutí v cizineckých věcech (rozsudky ze dne 6. 8. 2013, čj. 8 As 68/2012 - 39, ze dne 19. 4. 2012, čj. 7 As 6/2012 - 29, ze dne 6. 12. 2011, čj. 8 As 32/2011 - 60, či ze dne 18. 4. 2008, čj. 2 As 19/2008 - 75). Správní orgány však nejsou povinny detailně hodnotit všechna kritéria, která obecně připadají v úvahu. Mají výslovně zohlednit pouze důvody, které jsou v daném případě specifické a vyplývají z průběhu řízení (rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2021, čj. 1 Azs 500/2020 - 24, bod 32). Byla to tedy především stěžovatelka, která měla ve správním řízení tvrdit a prokázat dostatečně konkrétní skutečnosti, jež by svědčily v její prospěch v otázce nepřiměřenosti tvrzeného zásahu do soukromého a rodinného života (rozsudek NSS čj. 9 Azs 253/2016 - 30, bod 20). Navzdory obecnosti jejích námitek zhodnotily žalovaná i městský soud všechny okolnosti případu a podrobně vysvětlily, proč považují napadené rozhodnutí za přiměřené a zásah do stěžovatelčina soukromého a rodinného života za nezbytný.

[14] Stěžovatelka spatřovala nepřiměřenost rozhodnutí především v tom, že v ČR pobývá již od roku 2006, má zde dvě dospělé dcery a čtyři vnoučata, přičemž s péčí o ně dcerám pomáhá. S jednou z dcer sdílí společnou domácnost. Žalovaná se přiměřeností rozhodnutí zabývala na stranách 6 až 16 (zejména pak na stranách 13 až 16) svého rozhodnutí. Dospěla přitom k závěru, že na stěžovatelce není žádný rodinný příslušník pobytově závislý. Citové vazby v rámci rodiny žalovaná nezpochybňovala. Poukázala ale na to, že se stěžovatelka dopustila trestného činu ve spolupachatelství právě se svými dvěma dcerami. Nejenže tedy dcerám v násilném jednání nezabránila, ale navíc se jej aktivně zúčastnila. Stěžovatelka spáchala trestný čin úmyslně a nedbala hrozby negativního dopadu do soužití s rodinnými příslušníky. Žalovaná zdůraznila, že stěžovatelka svým trestním jednáním porušila především zájem na ochraně osobní svobody a ochraně tělesné a psychické integrity člověka. Vzala v úvahu i dobu trvání od spáchání trestného činu; zkušební doba trvala do 16. 10. 2021 (v době rozhodování žalované ještě neskončila). Stěžovatelka sice na území České republiky pobývá již od roku 2006, s ohledem na její věk však většinu svého života strávila v zemi původu; stěžovatelka ovládá mateřský jazyk; v zemi původu žijí její rodiče; je v produktivním věku a žalované není známo riziko, že by se o sebe nebyla v zemi původu schopná postarat. Se závěry žalované se městský soud ztotožnil a podrobně své závěry odůvodnil.

[15] NSS souhlasí se závěry žalované a městského soudu. Stěžovatelka uplatnila námitky pouze v obecné rovině, resp. netvrdila nic, čím by mohla závěr žalované či městského soudu zvrátit. Žalovaná se stěžovatelčinými tvrzeními ve svém rozhodnutí zabývala. NSS toto posouzení pokládá za dostatečné, dokonce za velmi podrobné. Ztotožňuje se s městským soudem, že žalovaná své stanovisko přesvědčivě a detailně vysvětlila. Stěžovatelka oproti tomu ani v kasační stížnosti neuvedla žádné konkrétní důvody nepřiměřenosti rozhodnutí s ohledem na její rodinný a soukromý život.

[16] NSS neshledal pochybení v tom, že městský soud nejednal se stěžovatelčinými rodinnými příslušníky jako s osobami zúčastněnými na řízení. Městský soud přípisem ze dne 17. 5. 2021, čj. 18 A 43/2021 - 21, vyrozuměl o probíhajícím řízení osoby označené stěžovatelkou a vyzval je, aby oznámily, zda budou v tomto řízení uplatňovat práva osob zúčastněných na řízení. Stěžovatelčini blízcí však městskému soudu svou účast neoznámili.

[17] NSS dodává, že zamítavé rozhodnutí o žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem podnikání neznamená nutnost opustit území ČR. NSS nepopírá, že stěžovatelce vzniknou v důsledku rozhodnutí žalované určité obtíže, tyto obtíže však nejsou s ohledem na okolnosti věci způsobitelné nepřiměřeně zasáhnout do jejího soukromého a rodinného života.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Ze všech uvedených důvodů NSS kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.). NSS rozhodoval ve věci samé po provedení nezbytných úkonů, a proto se již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

pokračování

[19] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nepřísluší. Žalované nevznikly žádné náklady nad rámec její běžné činnosti.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. listopadu 2021

Zdeněk Kühn
předseda senátu